

Kuva: Tarja Pajari

Kuulumisia
sekä toiminta-
ideoita ja -
vinkkejä
yhdistyksen
vuoteen

ETELÄ-SAVON MKN:n EDUSTAJAKOKOUSKUULUMISIA

Edustajakokous Puumalassa

Etelä-Savon Maa- ja kotitalousnaisten edustajakokous pidettiin Puumalan seurakuntatalolla 19.11.2022. Paikan päälle kokoontui varsinaisia edustajia 19 henkilöä ja kokouksessa oli osallistujia yhteensä 38 henkilöä eri puolilta maakuntaa.

Maaseudun yhdistystoiminta tarjoaa vireyttä ja yhteenkuuluvuutta kylien eri-ikäisille asukkaille. Halusimme muistaa ja kannustaa kaikkia maaseudun järjestötoimijoita palkitsemalla kaksi vuoden 2022 MKN-tiimiä Etelä-Savossa:

Hirvensalmen Maa- ja kotitalousseura ry:n toiminta on ollut monipuolista ja sen toteutuksessa on haluttu huomioida mahdollisimman laaja joukkoa jäsenistä. Ilman innokasta jäseniä ei seurassa voisi olla aktiivista toimintaa. On osallistuttu talkoisiin, käyty retkillä ja pidetty kursseja. On tehty yhteistyötä eri tahojen kanssa oman seudun elinvoimaisuuden hyväksi. Yhdessä oleminen ja tekeminen tuo elämään rytmiä ja tarkoitusta. Halu tehdä yhdessä on vienyt seura eteenpäin ja toiminta on aktiivista ja elää ajassa. Lisää tiimin kuulumisia s. 3.

Lisäksi Sulkavalta, **Lohikosken maa- ja kotitalousseuran** kahden hengen tiimille – Leena Kososelle ja Paula Kososelle annettiin erikoistunnustus. He ovat tehneet järjestötyötä yli 40v ajan. Ei ole tilaisuutta, johon he eivät osallistuisi,

ei ole väliä onko tapahtuma suuri vai pieni, onko avun tarvitsija valtio vai oma kylä. He ovat aina valmiina auttamaan, eikä siitä tehdä numeroa.

Hallitukseen valittiin uudeksi varsinaiseksi jäseneksi Pauliina Arra-Sävilammi Kangasniemeltä ja hänen henkilökohtaiseksi varajäsenekseen Jenni Auvinen Sulkavalta sekä uudeksi varsinaiseksi jäseneksi Kaisa Koivunen Juvalta ja hänen varajäsenekseen Satu Valtonen Puumalasta.

Etelä-Savon Maa- ja kotitalousnaisten hallitus 2023:

Puheenjohtaja Sanni Kemppainen, Rantasalmi
Anu Marttinen, Mikkeli (henkilökohtainen varajäsen Taina Harmoinen, Mikkeli);
Pauliina Arra-Sävilammi, Kangasniemi (Jenni Auvinen, Sulkava);
Emmi Mattila, Pertunmaa (Kirsi Paasonen, Mikkeli);
Eija Utti, Savonlinna (Päivi Matilainen, Savonlinna);
Kaisa Koivunen, Juva (Satu Valtonen, Puumala);
Riitta Savikurki, Pertunmaa (Kaija Hellman, Juva);
ProAgria Etelä-Savon edustaja, toimitusjohtaja Heikki Pahkasalo, Mikkeli (Jukka Nousiainen, Savonlinna);
hallituksen esittelijä ja sihteeri toiminnanjohtaja Sanna Lento-Kemppi

TUNNELMAPALOJA PUUMALASTA

Yläkuva: Sanna Lento-Kemppi (vas.), Päivi Lappalainen, Pauliina Arra-Sävilampi, Satu Valtonen ja Marttiina Sihvola.

Vasen kuva: Marttiina Sihvola (vas.), Paula Kosonen ja Sanna Lento-Kemppi.

Oikea kuva: Riitta Savikurki (vas.), Outi Kiesilä, Riitta Pailakka.

TOIMINNANJOHTAJAN TERVEHDYS

Talvinen tervehdys teille Etelä-Savon maa- ja kotitalousnaiset ja hyvää alkanutta uutta vuotta 2023!

Olen Sanna Lento-Kemppi ja aloitin Etelä-Savon maa- ja kotitalousnaisten piirikeskuksen toiminnanjohtajana viime vuoden marraskuun alussa. Olen teidän joukossanne uusi, mutta minulla on pitkä historia maa- ja kotitalousnaisissa – 15 vuotta toiminnanjohtajana Etelä-Karjalassa ja 10 vuotta MKN-yritysasiantuntijana.

Muutaman hiljaisemman poikkeusvuoden jälkeen on mukava kokoontua yhteen ja vaikkapa Maa- ja kotitalousnaisten 90v. juhluvuoden merkeissä. Juhlateemalla onkin tarjolla monenlaista tapahtumaa – me täällä Etelä-Savossa kannustamme teitä miettimään, keille haluaisitte antaa tunnustusta omassa yhdistyksessänne ”MKN elämäntyö” -tunnustuksella. Tämä ja paljon muuta mielenkiintoista olemme koonneet tähän jäsentiedotteeseen – toivottavasti löytyy jokaiselle jotakin.

Yhdessä tekemisen ja olemisen iloa kaikille!

Ollaan yhteyksissä

Sanna Lento-Kemppi

toiminnanjohtaja

Etelä-Savon maa- ja kotitalousnaisten piirikeskus

sanna.lento-kemppi@maajakotitalousnaiset.fi

p.050 4766 028

ETELÄ-SAVON VUODEN 2022 MKN-TIIMIN KUULUMISIA

Hirvensalmen maa- ja kotitalousseura

Terveisiä Hirvensalmelta! Kiitos vielä tunnustuksesta vuoden 2022 maa- ja kotitalousnaisten tiimiksi Etelä-Savossa! Vuosi 2023 on jo startannut ainakin liukkaissa merkeissä! Pidimme johtokunnan kokousta 26.1. ja suunnittelimme tulevia tapahtumia.

Seuramme on järjestämässä metsäaiheisen keskusteluillan maaliskuun alkupuolella. Huhtikuulla aiomme pitää ruokakurssia Katjan johdolla ja valmistaa itse tortilloja ja leipiä yms. herkkulisten täytteiden kera.

Impin iltakävely on ohjelmistossa 11.6. perinteisesti ja nyt sitten maa- ja kotitalousnaisten 90-merkkivuoden merkeissä yritetään kaivaa juhlahahvikupit myös esille. Kesälle ja syksylle on tiedossa jo letunpaistotilaisuuksia, sadonkorjuukirkkopyhää ja mukana ollaan mahdollisuuksien mukaan piirin järjestämällä retkillä sekä muissa tilaisuuksissa. Toivottavasti nähdään tilaisuuksissa!

Terveisin Outi Kiesilä

PUHEENJOHTAJAN TERVEHDYS

Sanni Kemppainen esittäytyy

Olen Maa- ja kotitalousnaisten Etelä-Savon piirikeskuksen uusi puheenjohtaja Rantasalmelta. Koulutukseltani olen terveystieteen maisteri ja sairaanhoitaja. Maisterin tutkinnon suoritin Kuopion yliopistossa sosiaali- ja terveysjohtamisen koulutusohjelmassa ja pääaineenani oli terveystaloustiede.

Minulla on vihanneksia Rantasalmella Putkisaalon saarella. Viljelen tilalla vuosittain avomaavihanneksia, perunaa ja maissia noin kuudella hehtaarilla. Vihannekset myydään lähialueen ravintoloille, kaupoille ja suoramyyntinä kuluttajille.

Vuodesta 2020 olen vihanneksien viljelyyn lisäksi tehnyt sairaanhoitajan töitä Rantasalmen terveyskeskuksen vuodeosastolla.

Olen mukana kunnallispolitiikassa. Rantasalmella olen kunnanhallituksen jäsen ja Etelä-Savon hyvinvointialueella olen aluevaltuustossa valtuutettuna.

Vapaa-ajallani olen lasteni harrastuksissa mukana ja harrastan itsekin aktiivisesti mm. musiikkia. Minulla on kolme tyttöä ja kaikki he harrastavat lentopalloa. Lisäksi nuorimman tyttären kanssa soitetaan Rantasalmen puhallinorkesterissa. Minun instrumentti on vetopasuuna.

Puheenjohtajuuskaudella haluan ottaa esille mielekkään tekemisen tärkeyden ihmisten hyvinvoinnille.

Etelä-Savon maa- ja kotitalousnaisten uusi hallitus kokoontui juhluvuoden ensimmäiseen kokoukseen tammikuussa ProAgria Etelä-Savon toimistolle Mikkeliin. Kuvassa vas. Heikki Pakkasalo, Sanni Kemppainen, Riitta Savikurki, Pauliina Arra-Sävilampi, Eija Utti ja Sanna Lento-Kemppi.

Kuva: Saara Ryhänen

JUHLAKUPIT

Vuoden 2022 loppupuolella Etelä-Savon maa- ja kotitalousnaisten piirikeskukseen tuli haikaa ja samalla meitä myös ilahduttanut viesti Kerimäeltä: Kaukalinna-Viitämäen Maa- ja kotitalousnaisten ry lopettaa toimintansa ja haluaa lahjoittaa piirikeskukselle 100 hengen kahviastion. Pääosin 1940- ja 1950-lukujen taitteessa hankittu astiasto on upeassa kunnossa. Kuppeja, lautasia ja lusikoita koristaa vihreä leima. Mielellään kuulisimme lisää tästä leimasta, jos tiedät jotain, niin oletko yhteydessä järjestöasiantuntijaamme Katjaan.

Seuraavalta sivulta voit lukea Kaukalinna-Viitämäen yhdistyksen taipaleen vuodesta 1949 vuoteen 2022 Tuovi Nousiainen kokoamana.

Kuvassa vas. Tuovi Nousiainen Kaukalinna-Viitämäen yhdistyksestä sekä piirikeskuksen toimihenkilöt Tarja Pajari, Katja Rissanen ja Saara Ryhänen astioidenhakureissulla.

MUISTA LAADUKKAAT JÄRJESTÖTUOTTEEMME

Maa- ja kotitalousnaisten kaupassa on myynnissä tai sähköpostilla järjestötuotteita ja lahjatavaroita. Tuotteita ostamalla tuet Maa- ja kotitalousnaisten toimintaa.

Tilaa tuotteet verkkolomakkeella
www.maajakotitalousnaiset.fi/jarjestotoiminta/verkkokauppa

Mainitse tilaukseen tilaaja, sähköpostiosoite, osoite ja puhelinnumero. Mikäli lasku tulee yhdistykselle, kirjoita tilaukseen myös yhdistyksen nimi. Laskuun lisätään postimaksu ja pakkauskulut. Tuotteiden toimitusaika noin 2 viikkoa.

MKN
90 vuotta
tiennäyttäjänä

TARINA ASTIASTON TAKANA

Kaukalinna-Viitamäen Maa- ja kotitalousnaiset ry 1949 – 2022

kirjoittaja Tuovi Nousiainen

Yhdistyksemme perustettiin vuonna 1949 Maamiessseuran naisosastoksi, alkuaan Kaukalinnan maatalousnaiset. Vuonna 1984 nimeksi muutettiin Kaukalinna-Viitamäen Maa- ja kotitalousnaiset. Uusi nimi kuvasi paremmin maaseudun muuttunutta elinkeinorakennetta, ja toi viitamäkeläisetkin nimeen mukaan. Vuonna 2000 naisosastostamme tuli itsenäinen, rekisteröity yhdistys.

Perustamisen aikoihin taloissa oli paljon väkeä, ja toiminta vireää. Kokoukset pidettiin koululla; opettajat olivat usein mukana kokouksissa ja oppilaat esittivät ohjelmaa. Koulu lakkautettiin 1960-luvun puolessa välissä, minkä myötä toiminta jossain määrin hiljeni. Jatkossa kokoontumiset pidettiin taloissa.

Kotitalous- ja maatalousneuvojat osallistuivat aktiivisesti kylien kokouksiin ja toimintaan. Heidän toimestaan tieto uusista asioista levisi eteenpäin. Osa asioista on esillä nykyisinkin. Jo vuonna 1951 neuvoja Keinonen selosti maaseudun siistimis- ja kaunistamisohjelmaa! Yhdistyksen naiset järjestivät tienvarsien siivoustalkoita vuosien ajan.

Yhteisen hyvän nimissä Naiset hankkivat lainattavaksi mm kangas- ja täkintikkauspuut, höyrymehustimen, oksasahan, karvanleikkuukoneen, tuholaisruiskun ja 100 hengen pitoastias- ton. Astiastoa on lainattu viime aikoihin saakka.

Toisista huolehtiminen tuli esille monessa koh- ta. Ompeluseuroissa neulottiin sukkia, peittoja ym. Vastasyntyneiden perheisiin vietiin ”rotinoita”. Esim. vuonna 1981 osallistuttiin ra- hallisesti Namibia-keräykseen, käytiin Kerimäen vanhainkodilla, kesällä tehtiin retki Punkaharjun SOS-lapsikylään ja syksymmällä sinne vietiin 10 kg omenoita ja suklaatikkuja.

Osaa otettiin myös liikuntatempauksiin. Vuonna 2001 Kaukalinna-Viitamäki osallistui Miljoona kilometriä- kampanjaan. 24 osallistujaa liikkui yhteensä 22721 km. Hieno saavutus!

Arjen vastapainoksi tehtiin vierailuja ja tutustu- miskäyntejä yms. Omalla kylällä pidettiin lettu- kestejä, pikkujouluja, keitettiin rantakaloja, juhlit- tiin syntymäpäiviä... 8.12.1997 järjestettiin Suo- men 80-vuotissyntymäpäiväjuhla Viitamäen Kansalassa ohjelmineen ja ruokailuineen.

Vuosien saatossa yhdistyksen toiminta on hiljen- tynyt. Maataloudesta elantonsa saavia kylällä ei enää ole. Väki on ikääntynyt. Maailma on muut- tunut.

Toiminnan lopettamisesta keskusteltiin vuosien varrella useita kertoja. Vakavimmin asia oli esillä vuonna 2016, kun pitkäaikainen puheenjohta- jamme Leena Toiviainen menehtyi. Tuntui vaike- alta ajatella toimintaa eteenpäin... Jatkoimme kuitenkin.

Nyt toimintamme tuli siihen pisteeseen, että toi- mijoita ei yksinkertaisesti ole. Jäsenmäärä oli 21, joista naisia 14. Meidän oli aika lopettaa.

Hienon Arabia-astiastomme kohtalo pohditutti paljon. Miten naiset olivatkaan hankkineet kau- niin, ison astiaston aikana, jolloin toimeentulokin on ollut tiukassa. Tai ehkä juuri sen vuoksi; että jokaisella olisi mahdollisuus järjestää juhlat, asti- oista se ei saisi jäädä kiinni.

Olisi surullista, jos arvokas astiasto jäisi johonkin varaston nurkkaan pölyttymään, tai hajoaisi as- tia sinne, toinen tänne. Halusimme, että jotain naisten vuosikymmenten mittaisesta toiminnasta jäisi elämään. Hienointa olisi, jos astiasto tulisi käyttöön kertoen maaseudun naisista, heidän voimastaan ja halustaan toimia yhdessä.

Toiveemme on toteutumassa!

Järjestö

RAPORTOIDAAN YHDESSÄ TEHTY PIENIKIN TOIMINTA

Kuva: Saara Ryhänen

Jälleen on aika koota paikallisyhdistysten viime vuoden tekemiset toimintakertomuksiin. Toimintakertomuslomake on kätevää täyttää sähköisesti netissä – tässä linkki sivulle:

www.maajakotitalousnaiset.fi/ajankohtaista/yhdistyksen-toimintakertomukset-2022

tai voit tulostaa tuolta nettisivulta käsin täytettävän lomakkeen tai tallentaa lomakkeen omalle koneellesi ja täyttää sen tietokoneellasi ja lähettää sen sähköpostilla.

Palauta lomake piirikeskukseen 3.4.2023 mennessä

Sähköpostilla: sanna.lento-kemppi@maajakotitalousnaiset.fi tai paperilomake osoitteella:

Etelä-Savon maa- ja kotitalousnaisten piirikeskus/Sanna Lento-Kemppi, Mikonkatu 5, 50100 Mikkeli

Jokainen järjestötapahtuma on arvokas ja kerryttää yhteistä tekemistä, joten palauta toimintakertomus vähäisemminkin toiminnan osalta. Muista ottaa kopio myös yhdistyksen omaan arkistoon!

YHDISTYKSEN TIEDOT KUNTOON

Yhdistyksen sihteerit, puheenjohtajat ja rahastonhoitajat/jäsenrekisterin hoitajat

Tarkastakaa ja täydentäkää seuraavat tiedot:

Jäsenen tiedot

Nimi ja osoite, matkapuhelinnumero, sähköpostiosoite

Yhdistyksen jäsenmaksu 2023

Yhdistyksen luottamushenkilötiedot

Puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, sihteeri, rahastonhoitaja, jäsenrekisterin hoitaja

Muistakaa ilmoittaa jäsenmaksu vuodelle 2023. Jos emme saa teiltä päivitettyjä tietoja, jäsenmaksut laskutetaan viime vuoden tietojen mukaisesti. Jäsenmaksun maksamatta jättäminen ei katkaise jäsenyyttä, vaan se tulee tehdä kirjallisena omaan yhdistykseen.

Toimittakaa siis tiedot jäsenmaksusta, luottamushenkilöistä sekä täydennetyt jäsenluettelot joko postitse osoitteeseen:

ProAgria Etelä-Savo / Marjo Laitinen,
Mikonkatu 5, 50100 Mikkeli

tai sähköpostin kautta osoitteeseen: marjo.h.laitinen@proagria.fi

VUOSI 2023 ON 90-VUOTISJUHLAVUOSI

Terveiset järjestövastaavalta!

Tuokoon tuleva vuosi 90 vuotta täyttävällä järjestölle paljon iloa hetkiä ja onnellisia kohtaamisia. Tälle vuodelle on paljon suunnitelmia ja vihdoin näyttää siltä, että ne on myös mahdollista toteuttaa. Menneet vuodet ovat tehneet minusta kuitenkin varovaisen. Uskaltaako suunnitella tulevia tapahtumia, kun niin monta kertaa ne on jouduttu perumaan? Näin olen kuitenkin päättänyt tehdä. Tuntuu suorastaan jännittävältä ajatella tulevaa vuotta, mitä kaikkea se voikaan tuoda tullessaan.

Tuleva vuosi on järjestön 90 v-juhlavuosi ja täynnä erilaisia tapahtumia. Näistä valtakunnallisesti näkyvin on **MKN 90 v tiennäyttäjänä – vinkkejä 52 viikolle**. Mediakampanjassa seurataan järjestön koko pitkän taipaleen aikana jakamia kotitalousvinkkejä, joista on koostettu nykypäivään soveltuvia. Vinkkejä julkaistaan joka viikko Facebookissa, Instagramissa ja järjestön omilla verkkosivuilla vuoden 2023 ajan.

Talven -23 teemana on **järvikala ja sen hyödyntäminen** täällä Etelä-Savossa. Meillä on hyvät mahdollisuudet talvikalastukseen ja opettaa tätä taitoa, myös seuraaville polville. Kun kalankäsittelytaidot ovat hallussa, saat järvikaloista nopeasti ja helposti monipuolista ruokaa. Miten olisi MKN- pilkkikisat ja Saaliista pöytään -teemapäivä tai koululuokan kanssa pilkillä käynti? Helppoja ja mukavia vinkkejä talviseen toimintaan.

Kevättä kohti kulkiessa vetää maa taas puoleensa, on aika laittaa sormet multaan. Jatketaan tätä lasten ja nuoreten parissa tehtävää ruokakasvatustyötä. Helpot vinkit ja ohjeet löytyvät järjestön verkkosivuilta: [Kädet multaan](#)

Tai jos kaipaatte jotain uutta, niin kokeilkaa miten saisitte melonin tai maissin kasvamaan. Tähänkin löytyvät hyvät ohjeet verkkosivuilta **Melonia meilläkin** -hankkeen materiaaleista www.majakotitalousnaiset.fi/ajankohtaista/melonia-meillakin

Meillä Etelä-Savon piirikeskuksessa avataan **MKN- elämäntyötunnustuksen** haku, johon te voitte lähettää omia ehdokkaitanne Elämäntyötunnustukset jaetaan **Impinpäivän juhlatilaisuudessa Mikkelissä 11.6.2023**. Kahvit juodaan Kaukalinna-Viitamäki -seuran piirikeskukselle lahjoittamista järjestökupeista. Toivotamme teidät kaikki mukaan yhteiseen Impinpäivän tapahtumaan! Katso tarkemmin seuraavalta sivulta.

Toivottu järjestömatka suuntaa tänä vuonna **Kevätmessuille/ puutarhamesseille Helsinkiin**. Ja kun kerta matkaan lähdetään, yövytään myös reissun päällä. Matka ajankohta on 31.3-1.4.2023. Lähdetään matkaan bussilla Kerimäeltä ja poimitaan matkan varrelta kyytiin lähtijöitä. Lisätietoa sivulta 10.

Ja vaikka vuosi on vasta aluillaan, niin on ei unohdeta tulevan vuoden suunnittelusta **syksyn sadonkorjuutapahtumia, suomalaisen ruuan päivää ja kekrijuhlia**. Ne ovat näkyvä osa meidän toimintaamme. Johan siinä onkin tapahtumaa ja tekemistä koko vuodeksi. Oikein hyvää alkanutta vuotta 2023!

JUHLAVUODEN JUTTUJA

Impinpäivän juhla Mikkelissä 11.6.2023 ja Elämäntyötunnustus

Sunnuntaina kesäkuun 11.päivä kokoonnutaan Mikkeliin viettämään yhdessä **Impinpäivän juhlaa**, joka on osa Maa- ja kotitalousnaisten järjestön 90-vuotisen taipaleen juhlintaa. Juhlan ohjelma ja paikka tiedotetaan lähempänä ajankohtaa.

Juhlassa jaetaan **MKN 90 v tiennäyttäjänä -juhlavuoden erityistunnustus, joka on nyt haettavissa uutterille ja ahkerille järjestötyön sankareille.**

Elämäntyötunnustusta haettaessa ehdokkaan tulee täyttää seuraavat ehdot:

- * On ollut mukana toiminnassa ja jäsenenä Maa- ja kotitalousnaisis-
sa tai Maa- ja kotitalousseurassa vuosikymmeniä;
- * Henkilö on aktiivisesti mukana toiminnassa tai on ollut luottamus-
tehtävässä merkittävän ajanjakson;
- * Omaa jonkin erityistaidon tai tehtävän. esim. astiavastaava, kuljet-
taja, juhlavastaava tai vaikka rahastonhoitaja;
- * Edustaa Maa- ja kotitalousnaisia ylpeydellä ja on eduksi järjestölle.

Liittäkää hakemukseen selkeät perustelut henkilön tai henkilöiden pa-
noksesta järjestössä ja minkä vuoksi juuri hänen tai heidän tulisi saada
tämä kunnianosoitus. Ehdotuksia max 2kpl/ seura.

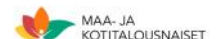
Lähetäkää **hakemukset 28.2.23 mennessä** Katja Rissaselle.

Tunnustuksen myöntämisestä ilmoitetaan erikseen seuralle. Tunnustuk-
set jaetaan Mikkelissä järjestettävässä Impinpäivän juhlassa su

Maa- ja kotitalousnai-
set on jo 90 vuoden
ajan tarjonnut kotita-
louksille aina aikakau-
teen sopivia kotita-
lousneuvoja ja -
vinkkejä. Juhlavuoden
kunniaksi nostamme
esille näitä vuosikym-
menten vinkkejä, uu-
della twistillä! Uusi
vinkki viikottain vuo-
den 2023 aikana.

www.maajakotitalousnaiset.fi/blogit/mkn-90-vuotta-tiennayttajana

MKN
90 vuotta
tiennäyttäjänä

Kuva: Tarja Pajari

Ota yhteyttä!

Katja Rissanen

Ruoka-

ja järjestöasiantuntija

Puh. 041 730 3397

Katja.rissanen

@maajakotitalousnaiset.fi

JÄRJESTÖMATKA HELSINKIIN KEVÄTMESSUILLE 31.3-1.4.2023

Lähde mukaan Etelä-Savon MKN järjestämälle kevätretkelle Helsinkiin. Matkan kohteena monipuoliset kevät/puutarhamessut ja monta mielenkiintoista kohdetta. Matkanjohtajana Katja Rissanen.

Hinta 210 €/ hlö sisältää:

bussimatkan
messulipun kevätmessuille
yö hotellissa 2hh huoneissa
illallinen
käynnit Lottamuseossa ja Halosenniemessä ja kahvi+kahvileipä

Huom!
Aikataulut alustavia,
muutokset mahdollisia.

Bussiaikataulu ja reitti menomatkalla, myös matkanvarrelta otetaan kyytiin:
*Sulkava Kirkonkylän Matkahuollon pysäkki klo 5.45
*Kerimäki linja-autoasema klo 6.30
*Savonlinna linja-autoasema klo 6.50
*Juva linja-autoas. klo 7.50
*Mikkeli matkakeskus klo 8.30
*tauko Vierumäen Matkakeitaalla klo 9.45 - 10.15
*Helsingin Messukeskus klo 11.30

Ohjelma:

Perjantai 31.3.2023

11.30-16.30 Kevätmessut Helsingin messukeskus
17-18 Vierailu Aira Samulinin luona, jos tarpeeksi osallistujia (omakustanteinen) TAI ostosmahdollisuus Helsingin keskustassa
18.45 Majoittuminen Hotelli Rantapuistoon
19.30 Illallinen

Lauantai 1.4.2023

9.30 lähtö hotellilta kohti Tuusulaa
10.15 Käynnit Tuusulan Lottamuseossa + kahvit ja Halosenniemessä
13.00 Mäntsälän Juustoportti lounas (omakustanteinen) ja ostosmahdollisuus
14.15 lähtö kotia kohti

ILMOTTAUTUMINEN

13.3.2023 mennessä

Katja Rissaselle s-postilla tai tekstiviestillä.

Puh. 041 730 3397

Katja.rissanen

@maajakotitalousnaiset.fi

Ilmoittautumisen yhteydessä ilmoita oma nimesi, osoitteesi, puh.numero ja s-postiosoite. Lisäksi se mistä tulet kyytiin, toive huonekaverista, erikoisruokavalio ja osallistutko Aira Samulinin vierailuun.

Matkaan lähdemme aamuvarhaisella, kyytiin pääsee sujuvasti matkan varrelta. Päivällä tutustumme messutarjontaan, ruokailu omakustanteisesti <https://kevatmessut.messukeskus.com/> Messujen jälkeen lähdemme tapaamaan Aira Samulinia hänen Bulevardin kotiinsa. Aira kertoo elämästään ja esittelee oman kotinsa, hinta 40/hlö € sis. pullakahvit ja lahjakassin. (Toteutuu jos tarpeeksi osallistujia, min. 10hlö) <https://airasamulin.fi/airan-tarinasalonki/>

Yövyimme tunnelmallisessa hotelli Rantapuistossa jossa nautimme myös illallisen www.rantapuisto.fi. Vieraaksi saamme Maa- ja kotitalousnaisten keskuksen toiminnanjohtajan Christell Åströmin.

Hyvin nukutun yön ja aamiaisen jälkeen jatkamme matkaa kohti Tuusulaa, Lottamuseoon <https://www.lottamuseo.fi/> ja Pekka Halosen kotimuseoon Halosenniemeen <https://www.halosenniemi.fi/>. Lounasta nautimme Mäntsälässä Juustoportilla, jossa myös mahdollisuus ostosten tekoon [Juustoportti Mäntsälä](#). Kotimatkalla samat pysäkit kuin mennessä, aikatauluarvio Mikkeli n. klo 16.15 ja Sulkava n. klo 20.00.

Matka toteutuu, mikäli lähtijöitä on tarpeeksi. Varaa paikkasi ajoissa!

PIIRAKKAPAJASSA RUOKAPERINNE ELÄVÄKSI

Piirakkapaja on vakiinnuttanut paikkansa tapahtumien vetonaulana Suomen 100-vuotisjuhlavuotena 2017 pidettiin piirakkapajoja ympäri Etelä-Savo useissa kouluissa. Ulkoilmatapahtumissa ensimmäinen piirakkapaja pidettiin kesällä 2021 Kelluva kalakukko -tapahtumassa Savonlinnan Riihisaassa — kiitos Makkola-Kuokkalan naiset rohkeudestaan lähteä mukaan!

Viime vuonna olikin sitten oikein piirakkapajavuosi. Pajoja oli niin Farmari-maatalousnäyttelyssä Mikkelissä, Höökin Osta tilalta -tapahtumassa Rantasalmella, Ristiinan kekrijuhliissa kuin Pieksämäen Maaselän koululla. Kiitos kaikille mukana olleille. Nyt kokemus piirakkapajoista on koottu tähän oppaaseen. Sen avulla piirakkapajan toteuttaminen on helppoa. Opas sisältää pajan toteutukseen tarvittavat välinelistat, turvallisuusasiat ja käytännön vinkkejä.

Tiesitkö, että karjalanpiirakalla on EU:n nimisuoja? Aiheesta lisää tietoa mm. Piirakkapaja-ohjeessa.

[MKN-Etelä-Savo/
Piirakkapaja ohje Vespaikka](#)

”Yhteistyöllä, yhteisvoimin” aina toimintaamme ohjaa,

myös perinteiden opetus luo tulevalle pohjaa.

Lanttukukot, piirakat, kaalikääryleet, ruisleivät

opetettiin nuoremmille, jos he vielä tainneet eivät.

Emännät vei oppia myös koulun kotitalousluokkaan,

näin taito pysyy tallessa, eikä joudu hukkaan.

-Mirja Lignell

Ota yhteyttä:

Katja Rissanen

Ruoka- ja järjestöasiantuntija

Puh. 041 730 3397

Katja.rissanen@maajakotitalousnaiset.fi

KOTIMAINEN SÄRKI ON VASTUULLINEN KALAVALINTA

Särkisalaatti

4 annosta

1–2 sipulia

6 kpl keitettyä, kiinteää perunaa

4 keitettyä munaa

3–4 tomaattia

100 g jää-, romaine- tai cosmopolitansalaattia

1 prk särkisäilykettä

12 oliivia

sipulin marinointiin esim. sitruuna- tai öljy-
viinietikkakastiketta

suolaa

mustapippuria

Tomaattikastike

2 dl kermaviiliä

3 rkl (chili)ketsuppia

puolikas mieto chili hienonnettuna

2 tl sokeria

mustapippuria myllystä

0,25 tl suolaa

**Opetus- ja kulttuuriministeriö tukee
Maa- ja kotitalousnaisten toimintaa.**

Kuori ja viipaloi sipulit ohuiksi viipaleiksi. Laita ne marinoitumaan haluamaasi kastikkeeseen.

Viipaloi kuoritut keitetyt perunat. Kuori munat ja lohko ne neljään osaan.

Huuhto ja kuivaa tomaatit ja salaatti. Viipaloi tomaatit.

Valuta kalasäilykkeestä öljy pois.

Kerrostele ainekset, ripota perunaviipaleille suolaa ja jauha pippuria myllystä.

Sekoita kastikkeen ainekset ja tarjoa erikseen.

Vinkki!

Lisää hyviä reseptejä löydät uudistuneilta
www.maajakotitalousnaiset.fi

-sivuilta Ruokaneuvot -painikkeen alta.

[Maa- ja kotitalousnaiset Särkisalaatti](#)

[Maa- ja kotitalousnaiset Kalaborssi](#)

[Maa- ja Kotitalousnaiset Kala-kantarellivuoka](#)

Kuva: Kati Laszka

UUDET KURSSIT KEVÄÄLLE 2023

Lupsakasti laavulla / Grillijuhlat pihalla

Suuren kysynnän vuoksi Lupsakasti laavulla -kurssi saa jatkoa. Kurssi voidaan järjestää myös grillijuhlina. Nyt makkarat ja tikkupullat vaihtuvat maukkaisiin ruokiin, kun nuotiolla valmistetaan monipuolises- ti kasviksia, kalaa, lihaa sekä erilaisia jälkiruokia. Tulen loimussa on mukava rentoutua ja antaa ruuan valmistua kaikessa rauhassa. Lupsakasti laavulla ruokakurssilla tutustutaan monipuoliseen ruuanlait- toon tulella ja nautitaan luonnon helmassa hyvästä ruuasta ja luonnon kauneudesta.

Värejä, tuoksuja, makuja — tutustutaan viinin saloihin -viinitasting kurssi

Tällä kurssilla tutustutaan yhdessä viinien monipuoliseen maailmaan, opetellaan haistamaan, maista- maan, pyöryttämään sekä yhdistämään eri ruokalajeja ja viinejä. Punaista tai valkoista, tanniinista, pirskahtelevaa, täyteläistä vai kevyttä mitä nämä sanat tarkoittavat, miten sen maistaa? Näihin termei- hin tutustutaan kurssilla, sen lisäksi perehdytään perinteisiin rypälelajeihin ja opetellaan viininmais- tamisen tekniikkaa. Opitaan, mitä kaikkea pullon etiketti kertoo ja miksi maku muuttuu eri ruokien kanssa.

Kurssilla maistellaan 4-6 viiniä toiveiden mukaan. Mestariaksi ei opita yhdessä illassa, mutta alkuun päästään hyvässä seurassa. Rennossa ja muka- vassa porukassa viineistä voi avautua aivan uu- denlainen maailma.

Kurssi sisältää kirjallisen opetusmateriaalin ja opetuksen. Anniskelulainsäädännön vuoksi kurs- sin tilaaja hankkii maisteltavat viinit.

Kuva: Satu Valtonen

Gurmeeta kotivarasta

Onko kotivarasi kunnossa, tiedätkö mitä sen pitäisi sisältää? Maailmalla myllertää ja sähkökatkot uh- kaavat jo täällä kotimaassakin. Miten selviät, jos sähköt katkeavat useiksi tunneiksi tai päiviksi? Koti- varasta helppoa ja herkullista -kurssilla perehdytään, mitä kotivaran tulisi sisältää ja miten sitä hyödyn- netään esim. sähkökatkojen aikana. Kurssilla kokataan ilman sähköä kotivarasta helppoa ja herkullista ruokaa. Kurssi voidaan järjestää ulkona tai tilassa, jossa ei ole sähköä, kuten laavulla ja grillikodalla.

Ruokakurssit 2023 jäsenyhdistyksillemme

hintaan 250 € + raaka-ainekulut

*Kysy lisää kursseista
ja luennoista:*

Katja Rissanen Ruoka-
ja järjestöasiantuntija
puh. 041 730 3397
Katja.rissanen@maaja-
kotitalousnaiset.fi

Opetus ja kulttuuriministeriö tukee Maa- ja kotitalousnaisten toimintaa.

LUONTO- JA MAISEMATEKOJA

Luontotekoja-kampanja niityistä

Maa- ja kotitalousnaisten kolmevuotinen maisemakampanja vuosille 2022-24 hehkuttaa luontotekojen tärkeyttä. Vuoden 2023 teema 'Niityt ja uusniityt' muistuttaa erityisesti niittyluonnon monimuotoisuuden merkityksestä. Aiheeseen voi tutustua Maa- ja kotitalousnaisten Facebookissa, Instagramissa, Twitterissä ja kotisivuilla koko vuoden ajan.

Ota kampanja seurantaan!

Vuoden maisemateko –kilpailu palaa tauolta

Vuoden maisematekokampanjamme on täällä taas! Ilmoittaudu mukaan kilpailuun, maisematekosi aiheen voit valita itse. Ilmoittaudu itse tai ilmoita isomman porukan yhteisponnistus. Täyttämällä lomakkeen osallistut ilmoittamasi paikkakunnan mukaiseen maakunnalliseen kilpailuun. Maakunnallisten kilpailujen voittajat kilpailivat lisäksi valtakunnallisesta tunnustuksesta. Lomakkeella ilmoitettuja henkilötietoja käytetään vain tämän kilpailun hallinnoimisessa.

[Osallistu vuoden maisematekokilpailuun](#)

Kilpailuaika päättyy 30.9.2023

#vuodenmaisemateko #luontotekoja

Maisematekoja esim.:

- * rakennuksen, rakenteen tai esim. luontopolun kunnostus ja hoito;
- * niityn tai maisemapellon hoito;
- * vieraslajien poisto;
- * maiseman-, piha-alueen tai muun ympäristökohteen hoito;
- * maiseman raivaus;
- * kosteikon tai ranta-alue kunnostus ja hoito;
- * ympäristönäyttelyn tai esityksen laadinta ja toteutus;
- * tai jokin muu toimenpide.

Tervetuloa mukaan kisaan!

MKN Maisema

**Opetus ja kulttuuriministeriö tukee
Maa- ja kotitalousnaisten toimintaa**

Lisätietoa lumokampanjasta ja maisematekokilpailusta:

maajakotitalousnaiset.fi/maisemapalvelut/kampanjat

Huom!

Perinnebiotooppien, luonnonlaidunten ja kosteikkojen ympäristösopimukset tulevat hakuun ja maataloille suunnatut Neuvo-palvelut jatkuvat vuonna 2023! Ota yhteyttä Saaraan. Kartoitetaan kohteet ja tehdään suunnitelmat.

Ota yhteyttä!

Saara Ryhänen maisema- ja ympäristöasiantuntija,
p. 040 4868 237, saara.ryhanen@maajakotitalousnaiset.fi

VESIEN KULTTUURIPERINTÖÄ KOOTTU YKSIIN KANSIIN

Etelä-Savo on vesistöjen maakunta. Eteläsavolaisista, vesistöihin liittyvää kulttuuriperintöä koottiin yksiin kansiin, kun julkaisimme Venevajat ja rantamakasiinit -julkaisun Vespaikka-hankkeen päätteeksi. Julkaisu löytyy sähköisenä alla olevasta linkistä ja QR-koodin takaa. Painettuna sitä saa maksutta ProAgria Etelä-Savon toimistoilta Mikkelistä, Juvalta ja Savonlinnasta.

Tunnelmallisen venevajamiljöön pääsee kokemaan mm. Puumalan Sahanlahden tai Sulkavan Alanteentien kesäravintoloissa. Etelä-Savon suurin ja kenties kaunein rantamakasiini puolestaan löytyy Savonlinnan Riihisaaresta, missä tiilisessä makasiinissa toimii ympärivuotisesti Savonlinnan museo sekä Linnansaaren kansallispuiston opastuspiste. Kaikki ovat erinomaisia esimerkkejä kulttuuriympäristön ja rakennusperinnön uusiokäytöstä.

[MKN-Etela-Savo/](#)

[Veneva-](#)

[jat rantamakasiinit julkaisu Vespai-](#)

[kka](#)

Kuva: Saara Ryhänen

Vespaikka-hanke toimi Etelä-Savossa ja hankkeen toteutusaikataulu oli 31.10.2019-31.12.2022. Lisätietoa hankkeesta: www.proagria.fi/vespaikka

Ota yhteyttä!

Saara Ryhänen

maisema- ja ympäristöasi-
antuntija, Vespaikka-
hankevastaava
p. 040 4868 237,
[saara.ryhanen@maaja-](mailto:saara.ryhanen@maaja-kotitalousnaiset.fi)
[kotitalousnaiset.fi](mailto:saara.ryhanen@maaja-kotitalousnaiset.fi)

ELINTARVIKE- JA RUOKA-ALAN YRITTÄJILLE OPINTOMATKA SAVOON 21.-22.3.2023

Järjestämme Etelä-Savon, Etelä-Karjalan ja Kymenlaakson elintarvike- ja ruoka-alan yrittäjille yhteisen opintomatkan alkaen Mikkelistä. Tarjolla on uusia ideoita omaan yrittäjyyteen, mielenkiintoisia yrittäjätarinoita, vinkkejä yrityksen kilpailukykyyn vahvistamiseen ja onnistuneisiin valintoihin. Ja ihan parasta opintomatkan antia on myös kolmen maakunnan yrittäjien keskinäinen ajatustenvaihto ja keskustelut. Majoitumme Kuopiossa. Opintomatkalle paikkoja on rajoitettu määrä.

Tarkempaa tietoa opintomatkasta tulee myöhemmin, lisätietoja voi kysyä Sanna Lento-Kempiltä.

Opintomatka järjestetään osana RUOTO -hanketta.

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Ota yhteyttä!

Sanna Lento-Kemppi
Yritysasiantuntija, toimin-
nanjohtaja,
P. 050 476 6028
sanna.lento-kemppi@
maajakotitalousnaiset.fi

Tarja Pajari
yritysasiantuntija
(matkailu)
p. 0400 183 064
tarja.pajari@maajakotita-
lousnaiset.fi

NEUVO KIKY JA KEHPA -PALVELUT APUNA YRITYSTOIMINNAN KEHITTÄMISESSÄ

Neuvo KIKY

Maatila tai maatilakytöntäinen yritys voi hyödyntää Neuvo KIKY -palvelua, jos esimerkiksi on suunnitella suoramyynnin kehittämistä, raaka-aineiden jatkojalostamista, uusien jakelu- ja myyntikanavien etsimistä, liiketoiminnan kannattavuuden parantaminen tai muutoin kehittää liiketoimintaa.

Kysy lisää tästä palvelusta Sanna Lento-Kempiltä tai Tarja Pajarilta.

Yritysten kehittämispalvelut (KehPa)

Tarvitseeko yrityksesi apua nykytilan ja uusien mahdollisuuksien tunnistamiseen?

Analyysissa kartoitetaan kokonaisvaltaisesti yrityksesi liiketoiminnan nykytila ja kirkastetaan sen kilpailuedut yhdessä asiantuntijan kanssa. Saat yrityksellesi konkreettisen kehittämissuunnitelman, jossa määritellään tavoitteet, kehittämiskohteet ja tarvittavat toimenpiteet 2–3 vuodeksi eteenpäin. Analyysin jälkeen yrityksesi voi hyödyntää ELY-keskuksen Konsultointi-palveluita tai muita yrityspalveluita.

ELY-keskuksen palvelu on tarkoitettu toimintansa vakiinnuttaneille pk-yrityksille, jotka haluavat kehittyä suunnitelmallisesti ja pitkäjänteisesti. Yritys voi olla esimerkiksi hakemassa kasvua kotimaassa tai kansainvälisesti, tehostamassa toimintaansa tai suunnittelemassa omistajanvaihdosta.

Analyysin kesto on tavallisesti yhden päivän, ja se maksaa yritykselle 260 euroa + alv/päivä. Joissain tapauksissa palvelu voidaan myöntää kahdeksi päiväksi.

Kysy lisää tästä palvelusta Sanna Lento-Kempiltä.

PROVISIO-HANKE KIIKAROI TULEVAISUUTTA

ProVisio-hanke tarjoaa maksuttomia, yrityskohtaisia tulevaisuuskeskusteluja sekä yrittäjätilaisuuksia eri teemoilla. Lisäksi tulevaisuuteen kiikaroivia työpajoja, joissa tunnistetaan yritystoiminnan nykyhetken haasteita ja sudenkuoppia. Edistämme myös yritysryhmien syntymistä ja yritysryhmähankkeita.

Hankkeen toimenpiteet keskittyvät mm. seuraaviin teemoihin: johtaminen, uudistuminen, investoinnit, verkostoituminen, strategiat, muutosten hallinta, energia ja digitaalisuus.

ProVisio-hankkeen kohderyhmänä on yritystoimintaa suunnittelevat sekä toimintaansa kehittävät yritykset Etelä-Savon alueella.

Hankkeen kesto: 31.12.2023 saakka.

Rahoitus: Euroopan maaseuturahasto ja Etelä-Savon ELY-keskus

Toteuttaja: ProAgria Etelä-Savo, Etelä-Savon maa- ja kotitalousnaiset

Lisätiedot: projektipäällikkö Sanna Lento-Kemppi

Rahoitusinfot huhtikuussa 2023

Millaisia rahoitusmahdollisuuksia on tarjolla matkailu- ja ruokapalveluyritysten yritystoiminnan kehittämiseen, yhteistyöhön ja investointeihin?

ProVisio-hanke järjestää yrityksille kohdennetut rahoitusinfot huhtikuussa 2023 **Pieksämäellä ja Mäntyharjulla**.

Etelä-Savon Ely-keskus ja Vee´jakaja Leader kertovat uuden rahoituskauden linjauksista ja mahdollisuuksista yritystoiminnan kehittämiseen. Lisäksi kommenttipuheenvuorot yrityksiltä ja matkailuorganisaatioilta sekä ProVisio-hankkeen toiminnan ja palveluiden esittely. Tilaisuudet ovat maksuttomia.

Ohjelma ja aikataulut tarkentuvat, katso päivitettyt tiedot:

www.proagria.fi/provisio

KESÄKSI HYGIENIAPASSIT KUNTOON

Nyt on juuri sopiva ajankohta kysellä kesätöitä – jos olet hakemassa ruoka- ja elintarvikealan kesätyöpaikkaa, saat etulyöntiaseman, jos sinulla on jo valmiiksi hankittu hygieniapassi. Järjestämme hygieniapassitestejä ja tilauksesta myös hygieniosaamiskoulutusta.

Lisätietoja tästä palvelusta Sanna Lento-Kempiltä

maaseuturahasto

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Ota yhteyttä!

Sanna Lento-Kemppi

Yritysasiantuntija, toiminnanjohtaja,
P. 050 476 6028
sanna.lento-kemppi@
maajakotitalousnaiset.fi

Tarja Pajari

yritysasiantuntija
(matkailu)
p. 0400 183 064
tarja.pajari@ maajakotita-
lousnaiset.fi

Katja Rissanen

ruoka- ja järjestöasiantun-
tija p. 041 730 3397
katja.rissanen@ maajako-
titalousnaiset.fi

Kuva: Katja Rissanen

KOTI JA MAASEUTU - SINUN LEHTESI

Koti ja maaseutu -lehti on käytännönläheinen, maaseudun aiheisiin erikoistunut aikakauslehti. Lehti on tarkoitettu lukevalle ja tekeväälle naiselle, jolla on jalat maassa ja juuret maaseudun mullassa.

Esittelemme maaseudun naisia, maaseudun yrityksiä ja Maa- ja kotitalousnaisten yhdistystoimintaa. Elämää pureksimme ihmissuhteiden, terveyden, hyvinvoinnin ja ilmiöiden kautta, miehiä ja mukuloita unohtamatta.

Kokeiltuja ja hyviksi havaittuja, arkisia tai juhlavia ruokaohjeita on joka lehdessä. Ravitsemus- ja terveystuttumme ovat tutkittuun tietoon perustuvia.

Lukijoitamme innostavat käsityöt, askartelu ja puutarhanhoito. Lehdestä luetaan vinkit arkeen ja juhlaan, kodinhoitoon ja sisustukseen.

Koti ja maaseutu on Maa- ja kotitalousnaisten ammatti- ja järjestölehti. Se tukee tehokkaasti Maa- ja kotitalousnaisten neuvonnan ajankohtaisia teemoja. Lehtemme tavoittaa kuukausittain noin 20 000 lukijaa.

Koti- ja maaseutu -lehti
kestotilaus 12 kk (7 lehteä, 8 nroa) kotimaa 55 eur

Koti- ja maaseutu -lehti
määräaikainen 6 kk (4 nroa, yksi voi olla tupla) 35 eur

Koti- ja maaseutu -lehti
määräaikainen 12 kk (7 lehteä, 8 nroa) 66 eur

Tilaa heti tänään!
https://
kotijamaaseutu.fi/
P. 043 827 3405
toimitus@kotijamaaseutu.fi

Kuva: Kati Laszka

Koti ja maaseutu -lehden vuoden jokaisessa numerossa päähuomion saa jokin kotimainen kasvis. Viimeisimmässä 1/2023 numerossa teemakasvina ovat tattari ja kvinoa.

Kokeile kvinoaa: herkullinen marja-kvinoajogurtti. Jos pidät riisijälkiruoista, tämä herkku maistuu varmasti. Käytä kotimaista kvinoaa, jos mahdollista.

Etelä-Savon Maa- ja kotitalousnaisten piirikeskus
Mikonkatu 5, 50100 Mikkeli
etela-savo.maajakotitalousnaiset.fi

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET

Ota yhteyttä!

Asiakaspalvelu ja jäsenasiat Marjo Laitinen, p. 0400 261 094 mario.h.laitinen@proagria.fi

Toiminnanjohtaja Sanna Lento-Kemppi p. 050 476 6028

sanna.lento-kemppi@maajakotitalousnaiset.fi

Ruoka- ja järjestöasiantuntija Katja Rissanen, p.041 730 3397

katja.rissanen@maajakotitalousnaiset.fi

Maisema- ja ympäristöasiantuntija Saara Ryhänen, p.040 4868 237

saara.ryhanen@maajakotitalousnaiset.fi

Yritysasiantuntija Tarja Pajari, p.0400 183 064 tarja.pajari@maajakotitalousnaiset.fi